

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education),
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
जनकपुरी, नवदेहली-58

शास्त्रितृतीयवर्षम्
(Shastri 3rd year)

क्र.सं	पत्रसंख्या	निर्दिष्टग्रन्थभागः/ विषयः	स्वाध्यायसामग्री	स्वाध्यायायक ल्पितःअवधिः (Tentative target dates set for self study for students)	प्रथम- पर्याये प्रेषित- पुस्तकानि	द्वितीय- पर्याये प्रेषित- पुस्तकानि
1	प्रथमपत्रम् (१०० अङ्काः)	सर्वदर्शनसङ्ग्रहतः औलूक्यदर्शनम्, अक्षपाददर्शनम्, जैमिनिदर्शनं च ।	खण्डः - १. प्रमुखभारतीयदर्शनपरिचयः औलूक्यदर्शननिरूपितपदार्थविचारश्च Ref.- https://www.youtube.com/watch?v=vUtEVSPBHVE&list=PLE8ZvG9PL-Ns75pfRW6zpzB6SvVov8ann&index=2 https://www.youtube.com/watch?v=_4OpzByVjQ&list=PLE8ZvG9PL-Ns75pfRW6zpzB6SvVov8ann&index=3	30-12-2021		
			खण्डः - २. औलूक्यदर्शनेद्वित्वोत्पत्तिः, पाकजोत्पत्तिः, विभागजोविभागः, अन्धकारः, अभावश्च	30-1-2022		
			खण्डः - ३. (अक्षपाददर्शनम्) प्रमाणादयः सप्रभेदाः षोडश पदार्थाः	30-2-2022		
			खण्डः - ४. (अक्षपाददर्शने) तत्त्वज्ञानान्तिः श्रेयसाधिगमः ईश्वरसत्ताच	30-03-2022		
			खण्डः - ५. जैमिनिदर्शनम् (मीमांसादर्शनम्) Ref.- https://www.youtube.com/watch?v=-chaDY6BM9w&list=PLE8ZvG9PL-Ns75pfRW6zpzB6SvVov8ann&index=1	30-04-2022		

2	द्वितीयपत्रम् (१०० अङ्काः)	आङ्ग्लभाषा	English Grammar and Language Skills - III	30-06-2022		
3	तृतीयपत्रम्	हिन्दी	खण्ड:1 - छायावादोत्तर काव्य खण्ड:2 - नागार्जुन और त्रिलोचन खण्ड:- 3 सर्वेश्वर दयाल सक्सेना और गोकुल प्रसाद त्रिपाठी खण्ड:- 4 - भाषा एवं लिपि परिचय खण्ड:5 - व्यावहारिक हिन्दी	29-2-2022 30-04-2022 30-05-2022 30-06-2022 30-7-2022		
4	चतुर्थपत्रम् (१०० अङ्काः) (ऐच्छिक:आधुनिक:विषयः) Elective Modern subject (Any one as opted during admission)	अर्थशास्त्रम्/Economics [माध्यम - हिन्दी / Eng] भारतीयआर्थिकनियोजनएवंविकास Indian Economic Planning & Development	खण्ड:1	29-2-2022		
			खण्ड:2	30-04-2022		
			खण्ड:3	30-05-2022		
			खण्ड:4	30-06-2022		
			खण्ड:5	30-7-2022		
		राजनीति-विज्ञानम्/ Pol. Science अन्ताराष्ट्रीयसम्बन्ध International Relation	खण्ड:1	29-2-2022		
			खण्ड:2	30-04-2022		
			खण्ड:3	30-05-2022		
			खण्ड:4	30-06-2022		
			खण्ड:5	30-7-2022		
		इतिहासः / History	खण्ड:1	29-2-2022		
			खण्ड:2	30-04-2022		
			खण्ड:3	30-05-2022		
			खण्ड:4	30-06-2022		
			खण्ड:5	30-7-2022		
अवधेयम् - पञ्चमपत्रंषष्ठपत्रं च प्रवेशकाले स्वीकृत-शास्त्रसम्बद्धे भवतः।						
5	पञ्चमपत्रम् (१०० अङ्काः) (ऐच्छिक:शास्त्रीय:विषयः) साहित्यम्	साहित्यदर्पणः(२-५ परिच्छेदाः) 2,3 pari	खण्ड: - 1 खण्ड: - 2 खण्ड: - 3 खण्ड: - 4 खण्ड: - 5 खण्ड: - 6 खण्ड: - 7	30-12-2021 30-1-2022 30-2-2022 30-03-2022 30-04-2022 30-05-2022 30-06-2022		

6	षष्ठपत्रम् (१०० अङ्काः) ऐच्छिकः शा स्त्रीयः विषयः साहित्यम्	उत्तररामचरितम् (तृतीयाङ्क्यावत्)	खण्डः - 1 https://www.youtube.com/watch?v=IsHqbPHk_h8&list=PLE8ZvG9PL-NuI7HcvkFTIRsHEpju7MnuL	30-1-2021		
			खण्डः - 2	29-2-2022		
			खण्डः - 3 (तृतीयाङ्क्यावत्)	30-3-2022		
			खण्डः - 4	30-04-2022		
			खण्डः - 5	30-05-2022		

5	पञ्चमपत्रम् (१०० अङ्काः) ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः ज्यौतिषम्	बृहज्जातकम्(भट्टो त्पलीसहितम्, नाभास- योगाध्यायान्तम्)	खण्डः -1 राशिप्रभेदः ग्रहयोनिप्रभेदश्च	30-4-2022		
			खण्डः - 2 वियोनिजन्म-निषेकाधायौ	30-05-2022		
			खण्डः - 3 जातकस्यजन्मज्ञानविधिः	30-06-2022		
			खण्डः - 4 आयुर्दायाध्यायाः दशान्तरदशाध्यायश्च	30-07-2022		
			खण्डः - 5 कर्माज्जीवाध्यायः, अष्टकवर्गाध्यायः	30-08-2022		
			खण्डः - 6 राजयोगविचारःनाभसयोगविचारश्च	15-09-2022		
6	षष्ठपत्रम् (१०० अङ्काः) ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः ज्यौतिषम्	(क) जैमिनीयसूत्रम्	खण्डः 1 - दृष्टिविचारः, चरस्थिरकारकविचारः, चरदशाविचारः, आत्मकारकांशकुण्डलीफलञ्च	30-4-2022		
			खण्डः - 2 - आत्मकारकांशकुण्डलीफलम्, पदोपदविचारः, आयुर्दायनिरूपणञ्च	30-05-2022		
			खण्डः - 3 पित्रादीनामरिष्टविचारःविविधदशानिरूपणञ्च	30-06-2021		
		(ख) जातकालङ्कारः	खण्डः 1- संज्ञाभावाध्यायौ	30-07-2022		
खण्डः 2 - योगाध्याय- विषकन्यायोगाध्यायरूपः	30-08-2022					

5	पञ्चमपत्रम् (१०० अङ्काः) ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः व्याकरणम्	वैयाकरण- सिद्धान्तकौमुदी (कृत्यप्रक्रियातः सा धारणस्वर- प्रकरणान्तोभागः)	खण्डः - 1 धातोःइत्यतःकुमारशीर्षयोर्णिनिःइत्यन्तंयावत् Ref.- https://www.sanskritfromhome.in/course/kaumudi12-krdantas	30-4-2022		
			खण्डः - 2 लक्षणेजायापत्योष्टकइत्यतःअर्हःप्रशंसायाम्इत्यन्तंयावत्	30-05-2022		
			खण्डः - 3 आक्वेस्तच्छील..इत्यतःपरच् इति सूत्र्यावत्	30-06-2022		
			खण्डः - 4 ऋदोरपइत्यतःकरणेहनःइतसूत्र्यावत्	16-07-2022		
			खण्डः - 5 स्नेहनेपिषःइत्यतःआडोऽनुनासिकश्छन्दसिइत्यन्तंयावत्	30-07-2022		
			खण्डः-6 स्यश्छन्दसिबहुलम्इत्यतःसाधारणस्वरप्रकरणंयावत्	15-08-2022		
6	षष्ठपत्रम् (१०० अङ्काः)	प्रौढमनोरमा (आदितः)	खण्डः - १. संज्ञाप्रकरणम्परिभाषाप्रकरणं च Ref.-	30-4-2022		

ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः व्याकरणम्	अजन्तपुंल्लिङ्गा न्तोभागः)	https://www.sanskritfromhome.in/course/manorama-panchasandhi			
		खण्डः - २. अचसन्धिः प्रकृतिभावश्च	30-05-2022		
		खण्डः - ३. हल्सन्धि-विसर्गसन्धि-स्वादिसन्धिप्रकरणानि	30-06-2022		
		खण्डः - ४. अजन्तपुंल्लिङ्गेरामशब्दतः पूर्वपरावरसूत्रपर्यन्तम्	30-07-2022		
		खण्डः - ५. अजन्तपुंल्लिङ्गेस्वशब्दतः प्रकरणान्तं यावत्	30-08-2022		

अध्ययनस्य आरम्भात्पूर्वम् अधोनिर्दिष्टाः सर्वाः सूचनाः ध्यानेन परिशीलयतु ।

Please go-through each and every instruction given below before you start studying -

1. प्राप्त-पुस्तकानि परिशीलयतु | Check the books (SLMs) received

- सर्वप्रथमं, एतया सूच्यासहप्राप्तानि पुस्तकानि परिशीलयतु | उपरिनिर्दिष्टसूच्यां चिह्नेन सूचितानि पुस्तकानि (स्वाध्यायसामग्र्यः) एव सम्प्रति प्रेषितानि | अवशिष्टानि (यदिसन्ति तर्हि) पश्चात् यथावसरं प्रेषयिष्यन्ते |
Please check the received books with this present-list. **Please note** - books (SLMs) indicated by **Tick-marks** in the above-mentioned table are **only** sent at present. **Remaining (if any) will be sent later.** Inform us if you have not received the books indicated by **tick**-marks.
- जालपुटस्थाः पाठाः तत्तज्जालपुटानि उद्घाट्य अवलोकनीयानि |
Useful audio/video-lessons may be accessed through the referred web-links.

2. स्वाध्यायः कथं करणीयः / How to go ahead with Self Learning

2.1 पाठ्यक्रमं जानातु / Know the syllabus prescribed -

भवत्पाठ्यक्रमे निर्दिष्टग्रन्थानां सूची पूर्वतन-पृष्ठे वर्तते | तत्परिशील्य, भवत्पाठ्यक्रमे कतिपत्राणि/परीक्षाः भविष्यन्ति ? एकैकमपि पत्रं कति अङ्कानां कृते इति स्पष्टतां प्राप्नोतु |

The list of prescribed Texts/Text-portions/Syllabus/Topics are mentioned in the list given in previous page. By observing the table given there you will understand the following -

- अध्ययनाय षट्पत्राणि (प्रत्येकं शतस्य अङ्कानां षट्मुख्यविषयाः) सन्ति |

Six papers (Six main subjects of each 100 marks) are there for study.

- षष्ठपत्रं प्रवेशकाले स्वीकृत-शास्त्रसम्बद्धं भवति |

6th paper will be Any one *shaastreeya*-subject - व्याकरणम् or साहित्यम् or ज्यौतिषम् as opted during admission.

- प्रत्येकपत्रस्य (मुख्यविषयस्य) स्वाध्यायसामग्रीपठन-सौकर्यायविषयानुसारेणखण्डेषुविभज्यप्रस्तुताः ।

Printed Self Learning Materials of each paper (subject) is divided in to खण्डः (i.e. Blocks/volumes/parts) to make the booklets handy.

2.2 स्वाध्यायस्य आरम्भं करोतु / start your study -

- मुक्तस्वाध्यायपीठेप्रविष्टाः सर्वे छात्राः अनिवार्यतया संस्कृतसम्भाषणदक्षतां प्राप्नुयुः । सामर्थ्यचवर्धयेयुः । तदधिगन्तुं सर्वप्रथमं http://www.sanskrit.nic.in/sanskrit_language_teaching.php इति अन्तर्जालसङ्केते उपलभ्यमानाः पाठाः उपकारकाः भवन्ति ।

All the learners (enrolled for any course / programme of MSP) should gradually possess / improve communication skills in Sanskrit. The video lessons given through the link http://www.sanskrit.nic.in/sanskrit_language_teaching.php are helpful to attain those skills.

These video-lessons can be accessed at your own time.

- While watching the video lessons - try to make simple sentences as prompted or examples given by the teacher. You will see the students present in the video-class, making their own sentences. You too make your own sentences and pronounce the same after pausing the video at appropriate places (i.e. after the students (seen in the video) complete their sentences).

- तदनन्तरं मुद्रितपुस्तकानाम्, सूच्यांसूचित-जालपुटेषु उपलभ्यमान-दृश्यश्रव्यपाठानां च उपयोगेन स्वाध्यायस्य अनुवर्तनं करोतु ।

Then continue your study using the printed books & watching other audio/video-lessons available in the suggested web links.

- अवधेयं यत् अस्मिन्पत्रगुच्छे प्रथमपृष्ठे विद्यमानसूच्यांसूचितदिनाङ्काः तत्तद्विषयाणां स्वाध्यायं पूरयितुं कल्पितः सम्भावितः अवधिः । सादिनाङ्कसूची सामान्यपरिकल्पनार्थं / मार्गदर्शनार्थं वर्तते । स्वीयसामर्थ्यानुसारेण अध्ययनवेगम् अनुसृत्य तत्र ईषत्परिवर्तनं भवितुमर्हति । किन्तु तत्तद्दिनाङ्काभ्यन्तरे तत्तद्विषयाणां स्वाध्यायं पूरयितुं प्रामाणिकः प्रयत्नः भवतु ।

Please Note that the dates mentioned in the table given on 1st page of this document are tentative target dates to complete your self-study of concerned portions. Try your best to adhere to that.

- प्रत्येकं मुद्रितपाठे आरम्भे तत्तत्-पाठस्य उद्देश्यम् उल्लिखितम् अस्ति । तदवलोक्य, पाठस्य पठनानन्तरं तत्र उल्लिखितम् उद्देश्यम् साधितं वा इति आत्मावलोकनं करोतु ।

Objectives of the lessons are mentioned at the beginning of each printed lesson in SLM. After completing a lesson, you have to assess yourself, whether you have achieved those objectives.

- प्रत्येकमुद्रितपाठेआरम्भेत्तत्-पाठस्यउद्देश्यमुल्लिखितम् अस्ति | तदवलोक्य, पाठस्यपठनानन्तरंतत्रउल्लिखितमुद्देश्यम्साधितंवा इति आत्मावलोकनंकरोतु |

Objectives of the lessons are mentioned at the beginning of each printed lesson in SLM. After completing a lesson, you have to assess yourself, whether you have achieved those objectives.

- अध्येतृणांध्यानंपाठगतविषयेषुभवेत् इति आशयेन, पठ्यमानंपाठं सम्यक् अवगच्छामि न वा इति स्वयं परीक्षणाय, मुद्रितपाठेषुमध्येमध्येबोधप्रश्नाःप्रदत्ताःसन्ति | तेषांप्रश्नानामुत्तराणिस्वयमेववदतु/लिखतु | तानिउत्तराणि सम्यक् वर्तन्तेवा इति ज्ञातुंपाठस्यअन्तेबोधप्रश्नोत्तराणिप्रदत्तानिसन्ति |

- Comprehensive questions (बोधप्रश्नाः) are given in between the lessons to attract the attention of the learner towards the subject again and again & for self assessment of the level of understanding. Answer (orally & by writing) those questions honestly. Answers of बोधप्रश्नाः (बोधप्रश्नोत्तराणि) are given at the end of the lessons to check the answer you have written.ध्यानंपाठगतविषयेषुभवेत्इतिआशयेन, पठ्यमानंपाठंसम्यक्अवगच्छामिनवाइतिस्वयंपरीक्षणाय, मुद्रितपाठेषुमध्येमध्येबोधप्रश्नाःप्रदत्ताःसन्ति | तेषांप्रश्नानामुत्तराणिस्वयमेववदतु/लिखतु | तानिउत्तराणिसम्यक्वर्तन्तेवाइतिज्ञातुंपाठस्यअन्तेबोधप्रश्नोत्तराणिप्रदत्तानिसन्ति |

Comprehensive questions (बोधप्रश्नाः) are given in between the lessons to attract the attention of the learner towards the subject again and again & for self-assessment of the level of understanding. Answer (orally & by writing) those questions honestly. Answers of बोधप्रश्नाः (बोधप्रश्नोत्तराणि) are given at the end of the lessons to check the answer you have written.

- प्रत्येकंपाठस्यअन्तेअभ्यासप्रश्नाःप्रदत्ताः | | तेषांप्रश्नानामुत्तराणिपृथक्पुस्तकेलिखित्वाअभ्यासःकरणीयः | अभ्यासप्रश्नाः are given for exercise at the end of each lessons. Answer those questions by writing them in a separate book.
- प्रत्येकमुद्रितपाठेआरम्भेत्तत्-पाठस्यउद्देश्यमुल्लिखितम्अस्ति | तदवलोक्य, पाठस्यपठनानन्तरंतत्रउल्लिखितमुद्देश्यम्साधितंवाइतिआत्मावलोकनंकरोतु |

Objectives of the lessons are mentioned at the beginning of each printed lesson in SLM. After completing a lesson, you have to assess yourself, whether you have achieved those objectives.

- अधेतृणां ध्यानं पाठगतविषयेषु भवेत् इति आशयेन, पठ्यमानं पाठं सम्यक् अवगच्छामिनवा इति स्वयं परीक्षणाय, मुद्रितपाठेषु मध्ये मध्ये बोधप्रश्नाः प्रदत्ताः सन्ति | तेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि स्वयमेव वदतु/लिखतु | तानि उत्तराणि सम्यक् वर्तन्ते वा इति ज्ञातुं पाठस्य अन्ते बोधप्रश्नोत्तराणि प्रदत्तानि सन्ति |

Comprehensive questions (बोधप्रश्नाः) are given in between the lessons to attract the attention of the learner towards the subject again and again & for self assessment of the level of understanding. Answer (orally & by writing) those questions honestly. Answers of बोधप्रश्नाः (बोधप्रश्नोत्तराणि) are given at the end of the lessons to check the answer you have written.

3. सन्देहपरिहार-कक्ष्याः / स्वाध्यायपरामर्शः / उद्बोधनसत्राणि

(Doubt-clearing-sessions / online-contact-classes)

3.1 स्वाध्यायकाले उद्बोधनानां सन्देहानां परिहारार्थं, विषयाणां स्पष्टतया अवबोधाय च परामर्शदसत्राणि/ अध्यापनसत्राणि आयोजितानि भवेयुः | तद्विषयिणी समयसारिणी / विवरणं च एकमासानन्तरं सूचयिष्यते |

Doubt-clearing-sessions / Online-Teaching /counseling /online-contact-sessions will be arranged for those subjects / topics which are difficult to understand through other mode of communications. Schedule of such sessions will be intimated after one month.

Please note that these online sessions **you should do** some self-study by reading the portions of the printed books **before attending these online-doubt-clearing-sessions / online-interaction-sessions.**

4. समूह-सम्प्रेषणमाध्यमस्य उपयोगः / Use of social media

4.1 समूह-सम्प्रेषणमाध्यमे (whats app) अधेतृणां गणः (समूहः) कल्पितः। एषः गणः पाठ्यक्रम-सम्बद्धाः संक्षिप्तसूचनाः प्रेषयितुं / केषाञ्चन दृश्य-श्रव्य-पाठानां जालपुटसङ्केतं/ सम्पर्कसूत्रम् प्रेषयितुम् उपयुज्येत।

Study group is created in whats app. It will be used for sending short messages/links for additional audio/video-lessons/referred web links / online sessions.

4.2 ये whats app उपयोगं न कुर्वन्ति, ते कृपया सूचयेयुः | यथाशक्ति पर्यायव्यवस्था चिन्तयिष्यते |

Those who do not have the facility to use whats app or any other internet based particular media, are requested to inform us regarding that. We may think of an alternative as per the feasibility.

5. केषाञ्चित्विषयाणां सुलभतया अवबोधाय अतिरिक्ताः ध्वनिपाठाः, दृश्य-श्रव्य-पाठाः वा यथावसरं मध्येमध्ये प्रेषयिष्यन्ते / सूचयिष्यन्ते | तान्पाठान्श्रुत्वा/अवलोक्य पुनः तत्सम्बद्ध-मुद्रित-पाठान्पुनः पठित्वा विषयान्सम्यक् अवगन्तुं शक्नोति |

To facilitate your self-study, we may send/refer some additional audio lessons/multy-media-lessons on selected topics at appropriate time. Whenever you receive such audio/video lessons please go through them and once again read the concerned portions in the printed SLM in order to gain thorough perception of the subjects.

6. प्रदत्तकार्याणि / Assignments

- भवदध्ययनस्य प्रगतेः अवलोकनाय काले काले अभ्यासकार्याणि (प्रदत्तकार्याणि/ Assignments) प्रदास्यन्ते |

Assignments will be given for assessing the progress of your study.

- यदा अभ्यासकार्याणि (प्रदत्तकार्याणि / assignments) दीयन्ते तदा तानि पूरयित्वा देयानि | एतेन अध्येतारः स्वीयम् अध्ययनस्य मीचीनदिशि प्रवर्तते वा इति अवगन्तुं शक्नुयुः | अभ्यासकार्यस्य 30% अङ्कानां प्रभावः सत्रान्त/वार्षिकपरीक्षायां भवेत् |

Assignments will be given at appropriate time. By completing these, learners can know whether their learning is on the correct direction. Weightage for 30% marks of the assignments may be considered as weightage during annual/term end examinations. Details regarding this will be intimated later.

7. Develop your language efficiency

संस्कृतसम्भाषणशीलतां सम्पाद्य, संस्कृतभाषायाः विविधप्रयोगे/विशिष्टप्रयोगे दक्षतां प्राप्तुं, भाषाप्रयोगे स्वीयं सामर्थ्यं ज्ञानं वैदुष्यं च वर्धयितुं सततं प्रामाणिकः प्रयासो विधेयः |

Try your best to enhance your communication skills & language efficiency in Sanskrit by using it extensively wherever/whenever possible . Murmur Sanskrit sentences yourself whenever possible. Try to think in Sanskrit regarding whatever you see around you.

8. सत्रान्तपरिक्षा / वार्षिक-परीक्षा (Term End / Year end examination)

- 8.1 सत्रान्तपरिक्षा / वार्षिक-परीक्षाप्रायःअग्रिम-जुलै/अगस्ट-मासे/तदनन्तरंवाभविष्यति |
परीक्षाविषयिणीसमयसारीणीमे-मासानन्तरंलभ्येत |

The **Term End / Year end examinations will be held tentatively in next Jul/Aug.**
Exact time- table will be announced by the Examination-Department around May /
June.

- 8.2 यदापरीक्षाविभागेन / स्वाध्यायकेन्द्रेणसूचयिष्यतेतदाएवपरीक्षार्थआवेदनपत्रंसमर्पणीयंभविष्यति ; न तुअधुना |
(परीक्षायाःनिमित्तम्आवेदनपत्रंसमर्पयितुंसमुचितःकालःयदाभविष्यतितदासूचयिष्यामः)

Those who want to appear for exams during **next Jul/Aug.** will have to submit
examination-form only **after** the notification by the exam Dept. (probably in
Aprl./May.) You will be informed regarding this at appropriate time.

9. परीक्षाकेन्द्रम् / Exam Centre -

शृङ्गेरीस्वाध्यायकेन्द्रसम्बद्धानांपरीक्षाकेन्द्रम्शृङ्गेरी, बेङ्गलूरु, चेन्नै, हैदराबाद् - इत्येतेषुप्रदेशेषुक्वचिदपिभवितुमर्हति |
एतेषुप्रदेशेषुस्वाभीष्टंपरीक्षाकेन्द्रंप्राप्तुंपरीक्षायाःनिमित्तम् आवेदनपत्रसमर्पणावसरेनिवेदनंकर्तुमर्हन्ति; न तुअधुना | |
परीक्षाकेन्द्रस्यसङ्केतादिविवरणंपरीक्षा-प्रवेशपत्रेउल्लिखितंभविष्यति |

Students connected with Sringeri Swadhyaya Kendra will have an option to choose Exam
Centrein any of the among following places- Sringeri, Bengaluru, Chennai & Hyderabad or in
any Swadhyaya-kendra of MSP. For this, the candidates may submit a request while
submitting the examination form (probably in April./May; **not now**). Exact venue /address
of the exam-centre will be mentioned in the hall ticket which will be received by the
candidates before the examinations.

10. स्वाध्यायकेन्द्रस्यभूमिका / Role of Swadhyaya-Kendram

- 10.1 स्वाध्यायकेन्द्रम्मुक्तस्वाध्यायपीठस्यअध्येतृ-साहाय्यकेन्द्रमस्ति | स्वाध्यायकेन्द्रंभवतः / भवत्याःअध्ययनविषयेयथाशक्तिसहयोगं / परामर्शप्रदास्यति |

Swadhyaya-Kendram is the Study-Centre of Mukta Swadhyaya Peetham (M.S.P.). It acts as Learners' support Centre.

- 10.2 स्वाध्यायकेन्द्रेणप्रदीयमानानाम्अध्ययनविषयक-सूचनानांविषयेअध्येतारःसर्वदासावधानाःभवेयुः |

You will be in contact with the selected **Swadhyaya-Kendra** regarding study related matters and be attentive to all the instructions / information sent to you by the Swadhyaya-Kendra, during your entire course of study.

- 10.3 यदिभवतः/ भवत्याःपत्राचारसङ्केतःपरिवर्तितःभविष्यति, दूरवाणी / ई-मेलइत्यादीनांपरिवर्तनंवाभविष्यति, तर्हिसपदि email (msp@csu.co.in) - द्वारा, पत्रमाध्यमेनवाअवश्यंसूचयन्तु |

If you change your correspondence-address /Email / Mob. No. etc. please inform us through email (msp@csu.co.in) or letter by post.

-निदेशकः

msp@csu.co.in

Contact No. :- 011-28523611

Expected outcome of your study-programme

After successful completion of 3years of शास्त्री programme you will be eligible to get admission to Acharya (M.A) for specialization in same shastra which you study in Shastri.